

**ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI¹⁾**

z dnia 2011 r.

**w sprawie trybu ustalania okoliczności i przyczyn wypadków
pozostających w związku z pełnieniem służby w Policji**

Na podstawie art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji (Dz. U. Nr 53, poz. 345, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Rozporządzenie określa tryb ustalania okoliczności i przyczyn wypadków pozostających w związku z pełnieniem służby w Policji.

§ 2. Ilekroć w rozporządzeniu jest mowa o:

- 1) poszkodowanym – rozumie się przez to funkcjonariusza, który uległ wypadkowi;
- 2) członkach rodziny poszkodowanego – rozumie się przez to osoby wymienione w art. 6 ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji, zwanej dalej „ustawą”;
- 3) kierownika jednostki organizacyjnej Policji – rozumie się przez to zobowiązanego do wszczęcia postępowania wyjaśniającego kierownika jednostki organizacyjnej Policji, właściwego ze względu na stałe miejsce pełnienia służby przez poszkodowanego. Kierownikami tymi są:
 - a) Komendant Główny Policji – w odniesieniu do poszkodowanych pełniących służbę w Komendzie Głównej Policji,
 - b) komendant wojewódzki (Stołeczny) Policji – w odniesieniu do poszkodowanych pełniących służbę w komendzie wojewódzkiej (Stołecznej),
 - c) komendant miejski, powiatowy i rejonowy Policji – w odniesieniu do poszkodowanych pełniących służbę w podległej komendzie,
 - d) Komendant-rektor Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie i komendanci szkół policyjnych – w odniesieniu do poszkodowanych pełniących służbę w tych szkołach,
 - e) dyrektor instytutu badawczego Policji – w odniesieniu do poszkodowanych pełniących służbę w tym instytucie;
- 4) komendancie szkoły Policji – rozumie się przez to Komendanta-rektora Wyższej Szkoły Policji w Szczytnie i komendantów szkół policyjnych, zobowiązanych do wszczęcia postępowania wyjaśniającego w odniesieniu do funkcjonariuszy skierowanych na szkolenie lub doskonalenie zawodowe do tych szkół;

¹⁾ Minister Spraw Wewnętrznych i Administracji kieruje działem administracji rządowej — sprawy wewnętrzne, na podstawie § 1 ust. 2 pkt 3 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji (Dz. U. Nr 216, poz. 1604).

²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1983 r. Nr 16, poz. 79, z 1985 r. Nr 20, poz. 85 i Nr 38, poz. 181, z 1989 r. Nr 35, poz. 192, z 2001 r. Nr 81, poz. 877 oraz z 2004 r. Nr 43, poz. 411.

- 5) stałym miejscu służby – rozumie się przez to miejsce pełnienia służby przez poszkodowanego w jednostce organizacyjnej Policji, określone w rozkazie personalnym o mianowaniu na stanowisko służbowe;
- 6) szkole Policji – rozumie się przez to Wyższą Szkołę Policji w Szczytnie i szkoły policyjne;
- 7) wypadku – rozumie się przez to wypadek, o którym mowa w art. 2 ust. 1 ustawy;
- 8) wypadku zbiorowym – rozumie się przez to wypadek, któremu w wyniku tego samego zdarzenia uległy co najmniej dwie osoby.

§ 3. 1. Poszkodowany niezwłocznie, jeżeli pozwala na to jego stan zdrowia, zawiadamia o wypadku kierownika jednostki organizacyjnej Policji, za pośrednictwem bezpośredniego przełożonego.

2. Poszkodowany, który uległ wypadkowi na terenie szkoły Policji lub w trakcie zajęć programowych poza terenem szkoły Policji, zawiadamia o wypadku bezpośrednio komendanta szkoły Policji.

3. Bezpośredni przełożony poszkodowanego, który powziął wiadomość o wypadku w przypadku innym niż określony w ust. 1, niezwłocznie zawiadamia o wypadku kierownika jednostki organizacyjnej Policji albo, w przypadku określonym w ust. 2, komendanta szkoły Policji.

4. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo komendant szkoły Policji po otrzymaniu zawiadomienia lub w przypadku powzięcia w inny sposób informacji o wypadku niezwłocznie podejmuje następujące działania:

- 1) zabezpiecza miejsce wypadku przed ewentualnymi dalszymi następstwami zdarzenia, jeżeli okoliczności to uzasadniają;
- 2) udziela pomocy poszkodowanemu lub osobom, którym zagraża niebezpieczeństwo;
- 3) wszczyna postępowanie wyjaśniające w sprawie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przez pisemne powołanie komisji powypadkowej;
- 4) udostępnia informacje i materiały niezbędne do ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku oraz udziela wszechstronnej pomocy komisji powypadkowej.

5. Poszkodowany powinien być poddany badaniu trzeźwości lub badaniu na wykrycie środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych substancji o podobnym działaniu, chyba że stan zdrowia poszkodowanego albo okoliczności wypadku nie uzasadniają przeprowadzenia badania.

§ 4. O wypadkach ze skutkiem śmiertelnym lub wypadkach zbiorowych kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo komendant szkoły Policji niezwłocznie zawiadamia pisemnie kierownika komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej do spraw bezpieczeństwa i higieny służby i pracy.

§ 5. 1. Członków komisji powypadkowej powołuje kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo komendant szkoły Policji. Członkami komisji powypadkowej są co najmniej dwie osoby, w tym:

- 1) jako przewodniczący – przedstawiciel służby właściwej do spraw bezpieczeństwa i higieny służby i pracy w jednostce organizacyjnej Policji;
- 2) jako członek – przedstawiciel służby merytorycznie właściwy do oceny okoliczności i przyczyn wypadku lub inna osoba wskazana przez powołującego komisję powypadkową.

2. Jeżeli w jednostce organizacyjnej Policji nie utworzono służby właściwej do spraw bezpieczeństwa i higieny służby i pracy członkiem komisji powypadkowej jest osoba, której kierownik jednostki organizacyjnej Policji powierzył wykonywanie zadań w zakresie bezpieczeństwa i higieny służby i pracy.
3. Członkiem komisji powypadkowej może być przedstawiciel Komendanta Głównego Policji lub komendanta wojewódzkiego (Stołecznego) Policji.
4. Jeżeli wypadkowi uległ kierownik jednostki organizacyjnej Policji, komisję powypadkową powołuje jego bezpośredni przełożony.
5. Członkami komisji powypadkowej nie mogą być osoby będące świadkami wypadku oraz osoby, których bezstronność może budzić wątpliwości.
6. Jeżeli wymaga tego ważny interes służby, w szczególności gdy postępowanie wyjaśniające mogłoby narazić niejawnie dane osobowe policjanta lub czynności przez niego realizowane na ujawnienie, komisję powypadkową powołuje Komendant Główny Policji. Członkami komisji powypadkowej są:
 - 1) jako przewodniczący – funkcjonariusz służby właściwej do spraw bezpieczeństwa i higieny służby i pracy w Komendzie Głównej Policji;
 - 2) jako członek – przedstawiciel służby merytorycznie właściwy do oceny okoliczności wypadku.

§ 6. 1. Komisja powypadkowa ustala okoliczności i przyczyny wypadku w postępowaniu wyjaśniającym, a w szczególności:

- 1) dokonuje oględzin miejsca wypadku, stanu technicznego maszyn lub urządzeń oraz bada warunki pełnienia służby i inne okoliczności, które mogły mieć wpływ na powstanie wypadku lub mają z nim związek, z zastrzeżeniem ust. 2;
 - 2) sporządza szkice lub wykonuje zdjęcia tego miejsca, jeżeli okoliczności to uzasadniają;
 - 3) przyjmuje wyjaśnienia od poszkodowanego, świadków wypadku oraz innych osób, których informacje mogą mieć znaczenie dla ustalenia okoliczności i przyczyny wypadku;
 - 4) zasięga opinii specjalistów lub biegłych w zakresie niezbędnym do oceny okoliczności, przyczyn i skutków wypadku, jeżeli okoliczności to uzasadniają;
 - 5) występuje o udostępnienie jej akt postępowania karnego i innych postępowań oraz innych dokumentów dotyczących wypadku i jego skutków;
 - 6) występuje do poszkodowanego lub członków jego rodziny o udostępnienie dokumentacji medycznej dotyczącej skutków wypadku;
 - 7) zbiera inne dowody mające związek z wypadkiem lub jego skutkami;
 - 8) dokonuje prawnej kwalifikacji wypadku;
 - 9) określa wnioski i środki profilaktyczne.
2. W uzasadnionych przypadkach komisja powypadkowa może odstąpić od oględzin miejsca wypadku lub stanu technicznego maszyn lub urządzeń.
 3. Dokumenty postępowania wyjaśniającego są gromadzone w aktach postępowania wyjaśniającego.
 4. Czynności, o których mowa w ust. 1, mogą być zrealizowane przez co najmniej jednego z członków komisji powypadkowej.
 5. Członkowie komisji powypadkowej, którzy nie uczestniczyli w czynnościach, o których mowa w ust. 1, zapoznają się z aktami postępowania wyjaśniającego, potwierdzając ten fakt podpisem i datą.
 6. Wzór dokumentu oględzin miejsca wypadku lub stanu technicznego maszyn lub urządzeń określa załącznik nr 1 do rozporządzenia.

7. Wzór dokumentu służącego do przyjmowania wyjaśnień od poszkodowanego określa załącznik nr 2 do rozporządzenia.

8. Wzór dokumentu służącego do przyjmowania wyjaśnień świadków wypadku oraz innych osób, których informacje mogą mieć znaczenie dla ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, określa załącznik nr 3 do rozporządzenia.

§ 7. 1. W przypadkach uzasadnionych okolicznościami sprawy komisja powypadkowa może zwrócić się do kierownika jednostki organizacyjnej Policji właściwego ze względu na miejsce wypadku o wykonanie czynności określonych w § 6 ust. 1 pkt 1 – 3.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji, o którym mowa w ust. 1, niezwłocznie przesyła komisji powypadkowej dokumentację dotyczącą wypadku.

§ 8. 1. Jeżeli w sprawie wypadku, któremu uległ poszkodowany, jest prowadzone postępowanie karne lub inne postępowanie, a wynik tego postępowania może mieć wpływ na uprawnienia poszkodowanego lub członka jego rodziny do odszkodowania, kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo komendant szkoły Policji zawiesza, na wniosek przewodniczącego komisji powypadkowej, postępowanie wyjaśniające do chwili zakończenia postępowania prowadzonego przez właściwe organy.

2. Przewodniczący komisji powypadkowej pisemnie zawiadamia poszkodowanego lub członka jego rodziny o zawieszeniu postępowania wyjaśniającego.

§ 9. 1. Komisja powypadkowa powinna zakończyć postępowanie wyjaśniające i sporządzić protokół powypadkowy w terminie nie dłuższym niż 14 dni od dnia zawiadomienia jej o powołaniu.

2. W przypadku gdy postępowanie wyjaśniające nie może być zakończone w terminie, o którym mowa w ust. 1, przyczyny opóźnienia podaje się w protokole powypadkowym.

3. Protokół powypadkowy sporządza się w 5 egzemplarzach. Protokół podpisuje przewodniczący oraz członkowie komisji powypadkowej.

5. Wzór protokołu powypadkowego określa załącznik nr 4 do rozporządzenia.

§ 10. 1. Ustalenie przez komisję powypadkową, że wyłączną przyczyną wypadku było umyślne lub rażąco niedbałe działanie albo zaniechanie poszkodowanego, naruszające obowiązujące przepisy lub rozkazy, wymaga szczegółowego uzasadnienia oraz wskazania:

1) przepisu lub rozkazu, który został przez poszkodowanego naruszony;

2) czy i w jaki sposób przełożeni poszkodowanego zapewnili warunki dla stosowania przepisów lub wykonywania rozkazów, czy sprawowali właściwy nadzór nad ich przestrzeganiem, a także czy poszkodowany był przeszkolony w zakresie znajomości tych przepisów;

3) czy poszkodowany posiadał umiejętności niezbędne do wykonywania czynności mających związek z wypadkiem.

2. Ustalenie przez komisję powypadkową, że wyłączną przyczyną wypadku było zachowanie poszkodowanego spowodowane jego stanem po spożyciu alkoholu, środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych substancji o podobnym działaniu albo że uraz lub śmierć poszkodowanego zostały spowodowane przez niego umyślnie, wymaga szczegółowego uzasadnienia.

3. Ustalenie przez komisję powypadkową, że wypadek nie pozostawał w związku z pełnieniem służby w Policji, wymaga szczegółowego uzasadnienia.

4. Dane dotyczące doznanych przez poszkodowanego obrażeń ciała wpisuje się do protokołu na podstawie dokumentacji medycznej.

§ 11. 1. W razie niezgodności stanowisk członków komisji powypadkowej co do okoliczności lub przyczyn wypadku w protokole powypadkowym zamieszcza się stanowisko większości członków komisji; przy równej liczbie głosów decyduje głos przewodniczącego.

2. Członek komisji powypadkowej, który nie zgadza się z ustaleniami zawartymi w protokole powypadkowym, ma prawo złożenia do protokołu zdania odrębnego wraz z uzasadnieniem.

§ 12. Jeżeli w związku z wypadkiem powstała szkoda wskutek utraty, zniszczenia lub uszkodzenia przedmiotów osobistego użytku, komisja powypadkowa ustala i wpisuje do protokołu powypadkowego wykaz przedmiotów, opis ich stanu i wartość przed wypadkiem.

§ 13. 1. Komisja powypadkowa zapoznaje poszkodowanego albo członka jego rodziny z treścią protokołu powypadkowego przed jego zatwierdzeniem oraz poucza o prawach określonych w § 14 ust. 1.

2. Jeżeli w protokole powypadkowym są zawarte dane stanowiące informacje niejawne, poszkodowanemu lub członkom jego rodziny przedstawia się wyciąg z protokołu z pominięciem tych informacji.

§ 14. 1. Poszkodowany albo członkowie jego rodziny mają prawo zgłaszania uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym lub wyciągu z protokołu, w terminie 7 dni od dnia zapoznania się albo doręczenia protokołu lub wyciągu z protokołu.

2. Osoby, o których mowa w ust. 1, mają prawo wglądu do akt postępowania wyjaśniającego na każdym etapie postępowania oraz do sporządzania notatek i odpisów, z uwzględnieniem ograniczeń wynikających z przepisów o ochronie informacji niejawnych.

§ 15. 1. Po upływie terminu, o którym mowa w § 14 ust. 1, komisja powypadkowa niezwłocznie przedstawia protokół powypadkowy kierownikowi jednostki organizacyjnej Policji albo komendantowi szkoły Policji, dołączając wniesione przez poszkodowanego albo członków jego rodziny uwagi i zastrzeżenia oraz złożone przez członka komisji powypadkowej zdanie odrębne, jeżeli zostało złożone.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo komendant szkoły Policji, o którym mowa w ust. 1:

- 1) zatwierdza protokół powypadkowy w terminie 5 dni od dnia jego przedstawienia, albo
- 2) zwraca nie zatwierdzony protokół powypadkowy w celu dokonania dodatkowych ustaleń, jeżeli uzna, że okoliczności i przyczyny wypadku nie zostały dostatecznie wyjaśnione, albo
- 3) zwraca nie zatwierdzony protokół powypadkowy w celu wyjaśnienia i uzupełnienia przez komisję powypadkową, jeżeli do treści protokołu zostały zgłoszone uwagi i zastrzeżenia, o których mowa w § 14 ust. 1.

§ 16. 1. Po dokonaniu dodatkowych ustaleń albo wyjaśnień i uzupełnień, o których mowa w § 15 ust. 2, komisja powypadkowa:

- 1) w przypadku gdy w toku dodatkowych ustaleń wyjdą na jaw istotne dla sprawy nowe okoliczności – sporządza, nie później niż w ciągu 7 dni, nowy protokół powypadkowy i wykonuje czynności określone w § 13 ust. 1 oraz § 15 ust. 1, albo
- 2) ponownie przedstawia kierownikowi jednostki organizacyjnej Policji lub kierownikowi szkoły Policji niezmieniony protokół powypadkowy

wraz z pisemnym stanowiskiem komisji, ustosunkowującym się do zgłoszonych uwag i zastrzeżeń, o których mowa w § 14 ust. 1.

2. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji albo komendant szkoły Policji zatwierdza protokół powypadkowy, o którym mowa w ust. 1 pkt 2, w terminie 5 dni od dnia jego przedstawienia.

3. W przypadku sporządzenia przez komisję powypadkową nowego protokołu powypadkowego, poprzedni protokół włącza się do akt postępowania wyjaśniającego.

§ 17. 1. Zatwierdzony protokół powypadkowy przekazuje się po jednym egzemplarzu:

- 1) poszkodowanemu, a jeżeli poszkodowany poniósł śmierć w wypadku – członkowi jego rodziny, za pisemnym potwierdzeniem odbioru;
- 2) właściwej miejscowo i rzeczowo komisji lekarskiej podległej ministrowi właściwemu do spraw wewnętrznych;
- 3) kierownikowi jednostki organizacyjnej Policji właściwemu w sprawach odszkodowań;
- 4) komórce do spraw kadr właściwej jednostki organizacyjnej Policji.

2. Do akt postępowania wyjaśniającego dołącza się egzemplarz zatwierzonego protokołu powypadkowego, wniesione przez poszkodowanego albo członków jego rodziny uwagi i zastrzeżenia oraz złożone przez członka komisji powypadkowej zdanie odrębne.

§ 18. Niezwłocznie po zatwierdzeniu przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji albo komendanta szkoły Policji protokołu powypadkowego dotyczącego wypadku ze skutkiem śmiertelnym lub wypadku zbiorowego, jego kserokopię przekazuje się kierownikowi komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji sprawującej merytoryczny nadzór nad sprawami bezpieczeństwa i higieny służby i pracy w Policji.

§ 19. 1. Komendant szkoły Policji przekazuje akta postępowania wyjaśniającego kierownikowi jednostki organizacyjnej Policji, który skierował poszkodowanego na szkolenie lub doskonalenie zawodowe.

2. Protokół powypadkowy wraz z aktami postępowania wyjaśniającego kierownik jednostki organizacyjnej Policji przechowuje przez okres 10 lat.

§ 20. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji informuje kierownika jednostki organizacyjnej Policji właściwego ze względu na miejsce wypadku, o zawartych w protokole powypadkowym wnioskach i środkach profilaktycznych.

§ 21. Do spraw wszczętych i nie zakończonych przed dniem wejścia w życie rozporządzenia stosuje się przepisy dotychczasowe.

§ 22. Traci moc rozporządzenie Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 lipca 2005 r. w sprawie postępowania w razie wypadków pozostających w związku z pełnieniem służby w Policji (Dz. U. Nr 136, poz. 1150).

§ 23. Rozporządzenie wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia.

**MINISTER
SPRAW WEWNĘTRZNYCH I ADMINISTRACJI**

Załącznik nr 1

WZÓR

.....
(pieczęć jednostki organizacyjnej)

..... dnia roku

DOKUMENT OGŁĘDZIN

1)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)
2)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)
3)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)
4)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)

W dniu.....o godz. dokonał(li) oględzin miejsca wypadku/stanu technicznego maszyn lub urządzeń*)

.....
w celu stwierdzenia

W oględzinach uczestniczyli:

.....
Przebieg oględzin:

.....
Stan miejsca/maszyny/urządzenia*) poddanego oględzinom został utrwalony

.....
.....
(podpisy członków komisji)

*) niepotrzebne skreślić

WZÓR

(pieczęć jednostki organizacyjnej)

..... dnia roku

WYJAŚNIENIA POSZKODOWANEGO

Przyjmujący wyjaśnienia:

1)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)
2)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)
3)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)
4)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)

POSZKODOWANY (-a)

- 1) stopień służbowy, imię i nazwisko
- 2) imię ojca
- 3) data i miejsce urodzenia
- 4) data wstąpienia do służby w Policji
- 5) jednostka organizacyjna, w której pełni służbę na stałe
- 6) stanowisko służbowe
- 7) miejsce zamieszkania
- 8) numer i seria dowodu osobistego
- wydanego przez
- 9) nr PESEL

który(-a) wyjaśnia, co następuje:

.....

(podpis poszkodowanego)

(podpisy członków komisji)

WZÓR

.....
(pieczęć jednostki organizacyjnej)

..... dnia roku

WYJAŚNIENIA ŚWIADKA*)

Przyjmujący wyjaśnienia:

1)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)
2)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)
3)	
(imię i nazwisko)	(stanowisko)

ŚWIADEK

1) imię i nazwisko

2) imię ojca

3) data i miejsce urodzenia

4) miejsce zamieszkania

5) stosunek do poszkodowanego

6) numer i seria dowodu osobistego

wydanego przez

7) nr PESEL

który wyjaśnia, co następuje:

.....

.....
(podpisy członków komisji)

.....

.....

.....

.....
(podpis świadka)

*) lub innej osoby, o której mowa w § 6 ust. 1 pkt 3 rozporządzenia

WZÓR

(pieczęć jednostki organizacyjnej)

..... dnia roku

PROTOKÓŁ POWYPADKOWY NR / **r.**

1. Komisja powypadkowa w składzie:

1) Przewodniczący

(imię i nazwisko)

(stopień służbowy, zajmowane stanowisko)

2)

(imię i nazwisko)

(stopień służbowy, zajmowane stanowisko)

3)

(imię i nazwisko)

(stopień służbowy, zajmowane stanowisko)

4)

(imię i nazwisko)

(stopień służbowy, zajmowane stanowisko)

dokonała w dniach

ustaleń dotyczących okoliczności i przyczyn wypadku, któremu w dniu

o godz. w uległ(-a)

(miejsce)

syn/córka *)

(stopień służbowy, imię i nazwisko poszkodowanego)

urodzony(-a)

(data i miejsce urodzenia)

zamieszkały(-a)

(kod pocztowy, miejscowość, województwo, ulica, nr domu)

2. Wypadek został zgłoszony przez:

w dniu

3. Ustalono następujące okoliczności i przyczyny wypadku:

4. Skutki wypadku:

(w szczególności podać przewidywany czas niezdolności do służby oraz opis obrażeń ciała poszkodowanego)
poniósł śmierć bezpośrednio/zmarł*) w dniu roku o godz. w

(w drodze do szpitala, w szpitalu – nazwa miejscowości)

5. Ustala się, że powyższy wypadek jest / nie jest*) wypadkiem w związku z pełnieniem służby w Policji, co uzasadnia się następująco:

6. Wskutek wypadku poszkodowany poniósł następującą szkodę w przedmiotach osobistego użytku i przedmiotach służących do wykonywania służby:

7. W wyniku dokonanych przez komisję powypadkową ustaleń stwierdza się, że:*)

1) wypadek nastąpił podczas wykonywania / w związku z wykonywaniem*) obowiązków służbowych lub

czynności określonych w art. 2 ust. 1 pkt ustawy z dnia 16 grudnia 1972 r. o odszkodowaniach przysługujących w razie wypadków i chorób pozostających w związku ze służbą w Policji (Dz. U. Nr 53, poz. 345, z późn. zm.);

2) powyższy wypadek nastąpił w okolicznościach innych niż określone w art. 2 ust. 1 ustawy;

3) wyłączną przyczyną wypadku było:
umyślne / rażąco niedbałe działanie / zaniechanie*) poszkodowanego.

(podać konkretne przepisy lub rozkazy)

ponieważ

4) do wypadku w znacznym stopniu przyczyniło się zachowanie się poszkodowanego spowodowane jego stanem po spożyciu alkoholu / środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych substancji o podobnym działaniu*), ponieważ

Stan nietrzeźwości / użycie środków odurzających, substancji psychotropowych lub innych substancji o podobnym działaniu*) u poszkodowanego stwierdzono w oparciu o:

Stopień przyczynienia się do wypadku:

5) obrażenia ciała / śmierć*) poszkodowanego zostały(-a) spowodowane(-a) przez niego rozmyślnie, co uzasadnia się następująco:

6) okoliczności i przyczyny wypadku ustalono na podstawie:

8. W związku z wypadkiem stwierdzono nieprzestrzeganie przez jednostkę (komórkę) organizacyjną Policji następujących przepisów i zasad bezpieczeństwa i higieny służby / innych przepisów dotyczących ochrony życia i zdrowia*):

9. Wnioski i środki profilaktyczne:

10. Przeszkody lub trudności, które uniemożliwiły sporządzenie protokołu w wymaganym terminie 14 dni od dnia zawiadomienia o wypadku:

11. Podpisy członków komisji powypadkowej:

1)
2)
3)
4)

12. 1. Poszkodowanego / członka rodziny poszkodowanego*) zapoznano z niniejszym protokołem/protokół doręczono*) w dniu:

Pouczenie:

Zainteresowanemu przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym w terminie 7 dni od daty zapoznania z niniejszym protokołem lub jego doręczenia. Zastrzeżenia wnosi się w formie pisemnej do.....**)

2. Uwagi poszkodowanego / członka rodziny poszkodowanego*) załączono do protokołu w dniu:

3. Uwag do protokołu nie wniesiono*), z ustaleniami opisanymi w protokole zgadzam się.

(data i podpis poszkodowanego/członka rodziny poszkodowanego*)

13. Zatwierdzam niniejszy protokół.

Zwracam niniejszy protokół celem dokonania wyjaśnień i uzupełnień przez komisję powypadkową.*)

(data)

(podpis kierownika jednostki organizacyjnej Policji)

14. Zatwierdzam niniejszy protokół po dokonaniu dodatkowych wyjaśnień i uzupełnień przez komisję powypadkową.

.....
(data)
15. Potwierdzam odbiór protokołu, który otrzymałem w dniu:

.....
(podpis kierownika jednostki organizacyjnej Policji)

..... roku.

Protokół przesłano poszkodowanemu/
członkowi rodziny poszkodowanego *) w dniu

.....
(podpis poszkodowanego/członka rodziny poszkodowanego*)

roku.

*) niepotrzebne skreślić

**) wpisać nazwę kierownika jednostki organizacyjnej Policji lub szkoły Policji prowadzącego postępowanie

UZASADNIENIE

W następstwie praktycznej realizacji postępowań powypadkowych w okresie 5-letniego stosowania obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji z dnia 7 lipca 2005 r. w sprawie postępowania w razie wypadków pozostających w związku z pełnieniem służby w Policji (Dz. U. Nr 136, poz. 1150) – ujawnionych zostało wiele błędów i luk w procedurze oraz wątpliwości interpretacyjnych. W związku z powyższym konieczne jest przekształcenie procedury postępowania powypadkowego. Temu celowi służy niniejszy projekt, regulujący na nowo tryb postępowania w razie wypadków pozostających w związku z pełnieniem służby w Policji, eliminujący powstające podczas stosowania jego przepisów wątpliwości interpretacyjne. Projektowane zmiany mają charakter kompleksowy i porządkują obowiązujący stan prawny, dostosowując go do specyfiki służby w Policji.

W § 2 projektu doprecyzowane zostały definicje, zdefiniowano m. in. „wypadek zbiorowy”, „członków rodziny poszkodowanego”, etc. – co pozwoli wyeliminować pojawiające się wątpliwości interpretacyjne.

Komisję powypadkową powoływać będzie kierownik jednostki organizacyjnej Policji właściwy ze względu na stałe miejsce pełnienia służby przez poszkodowanego. Komendant szkoły Policji realizuje powyższe w stosunku do funkcjonariusza, który uległ wypadkowi na terenie szkoły Policji, podczas szkolenia lub doskonalenia zawodowego – pozwala to na wyeliminowanie wątpliwości w zakresie właściwości miejscowej komisji powypadkowej. Projekt reguluje również kwestię wypadków policjantów, którzy ulegli wypadkom poza granicami kraju (kontyngenty, łącznicy, konferencje czy też pościg i obserwacja transgraniczna). Regulacje obowiązującego obecnie rozporządzenia nie uwzględniają trybu realizacji postępowań wyjaśniających w stosunku do w/w funkcjonariuszy, którzy ulegli wypadkowi. Ustalanie kierownika jednostki organizacyjnej Policji właściwego do powołania komisji powypadkowej następuje na drodze wykładni innych przepisów prawa. W związku z powyższym, z uwagi na wagę sprawy, należy sprawy te uregulować w możliwie najszybszym terminie, czemu służy niniejsza inicjatywa prawodawcza.

Kierownik jednostki organizacyjnej Policji lub komendant szkoły Policji zabezpiecza miejsce wypadku przed ewentualnymi dalszymi następstwami zdarzenia, jeżeli okoliczności to uzasadniają. Zapis ten eliminuje fikcje obligatoryjności powyższej czynności w aspekcie odległości czasowej i miejscowej wypadku – § 3 ust. 4 projektu.

W projekcie wyeliminowano pojawiający się na podstawie obowiązujących przepisów problem braku przedstawiciela służby bezpieczeństwa i higieny służby w jednostce organizacyjnej Policji, która w obowiązującym stanie prawnym nie ma obowiązku tworzenia służby bezpieczeństwa i higieny służby – § 5 ust. 2 projektu.

Wprowadzono obligatoryjność wykonania przez komisję powypadkową określonych czynności w toku ustalania okoliczności i przyczyn wypadku oraz odstępstwa od tych obowiązków – pozwoli to na podwyższenie poziomu merytorycznego realizowanych postępowań, m. in. przez generalny obowiązek wykonania czynności wielokrotnie pomijanych (jako fakultatywnych) w procedowanych postępowaniach – § 6 ust. 1 projektu.

W § 5 ust. 1 projektu ustalono minimalny skład komisji powypadkowej – zgodnie z przyjętym rozwiązaniem w skład komisji powypadkowej wchodzić będą co najmniej dwie osoby. Dodatkowo w § 5 ust. 6 projektu przewidziano możliwość zachowania w toku postępowania wyjaśniającego w tajemnicy faktu niejawności działań policjantów prowadzonych np. w ramach operacji specjalnych, bez narażania ich na dekonspirację.

Wprowadzono możliwość dokonywania czynności w toku ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku przez jedną osobę (wchodzącą w skład komisji powypadkowej) przy jednoczesnym zobowiązaniu pozostałych członków komisji do zapoznania się z materiałami sprawy przed stwierdzeniem czy zdarzenie jest lub nie jest wypadkiem pozostającym w związku ze służbą w Policji. Powyższe powinno wpłynąć na poprawę szybkości i ekonomikę realizowanego postępowania – § 6 ust. 4 projektu.

Zrezygnowano, za wyjątkiem protokołu powypadkowego, z obowiązku protokolarnego dokumentowania czynności przez komisje powypadkowe.

Wyeliminowano bezpodstawne pouczenie świadka o odpowiedzialności karnej z art. 233 § 1 Kodeksu karnego (wobec braku stosownego pouczenia na poziomie ustawy).

Stworzono podstawę prawną dla możliwości zwrócenia się przez komisję powypadkową do kierownika innej jednostki organizacyjnej Policji, o wykonanie niektórych czynności, związanych z ustalaniem okoliczności i przyczyn wypadku. Określono również obowiązki tego kierownika jednostki organizacyjnej Policji we wskazanym zakresie – § 7 projektu.

Wprowadzono obowiązek pisemnego poinformowania poszkodowanego lub członka jego rodziny o zawieszeniu postępowania powypadkowego – co pozwoli na pełniejsze informowanie strony o etapie, na jakim znajduje się postępowanie w sprawie i uchroni organ przed zarzutem bezczynności w sprawie – § 8 ust. 2 projektu.

Zmieniono procedurę zapoznawania poszkodowanego lub członka jego rodziny z protokołem powypadkowym (przed zatwierdzeniem protokołu przez kierownika jednostki organizacyjnej Policji) – co pozwoli na realizowanie czynności w toku postępowania z zachowaniem ich logiki i chronologii – § 13 ust. 1 projektu.

Zmieniono procedurę wnoszenia przez poszkodowanego (lub członka jego rodziny) uwag i zastrzeżeń do ustaleń zawartych w protokole powypadkowym oraz tryb ich rozpatrywania. Pozwala to na jasne i precyzyjne określenie trybu zaskarżania treści zawartych w protokole powypadkowym oraz kwalifikacji prawnej zdarzenia, eliminując występujące wątpliwości w tym zakresie – § 14 ust. 1 projektu.

Dookreślono procedurę rozpatrywania uwag i zastrzeżeń wniesionych przez poszkodowanego do treści protokołu – § 16 ust. 1 projektu.

Wskazano adresatów, do których przesyła się zatwierdzone protokoły powypadkowe, co eliminuje wątpliwości jakie w tym zakresie pojawiały się w obecnym stanie prawnym – § 17 ust. 1 projektu.

W projekcie przewidziano zobowiązanie kierownika jednostki organizacyjnej Policji lub komendanta szkoły Policji do informowania kierownika jednostki organizacyjnej Policji – właściwego ze względu na miejsce wypadku – o zawartych w protokole powypadkowym wnioskach i środkach profilaktycznych. Pozwoli to wskazanemu kierownikowi jednostki organizacyjnej na przedsięwzięcie adekwatnych działań, które spowodują zapobieżenie podobnym zdarzeniom wypadkowym w przyszłości – § 20 projektu.

Projekt nie podlega procedurze notyfikacji w rozumieniu przepisów dotyczących notyfikacji norm i aktów prawnych, określonej w przepisach rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 23 grudnia 2002 r. w *sprawie sposobu funkcjonowania krajowego systemu notyfikacji norm i aktów prawnych* (Dz. U. Nr 239, poz. 2039, z późn. zm.). Żaden z podmiotów nie zgłosił zainteresowania pracami nad projektem.

Projekt rozporządzenia nie wymaga przedłożenia właściwym instytucjom i organom Unii Europejskiej lub Europejskiemu Bankowi Centralnemu w celu uzyskania opinii, dokonania konsultacji lub uzgodnienia.

W celu wykonania obowiązku wynikającego z art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) projekt rozporządzenia został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie internetowej Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji.

Projekt regulacji nie jest objęty zakresem prawa Unii Europejskiej.

OCENA SKUTKÓW REGULACJI

1. Podmioty, na które oddziałuje rozporządzenie

Rozporządzenie będzie oddziaływało na funkcjonariuszy, którzy zostali poszkodowani w wypadkach, członków ich rodzin, kierowników jednostek organizacyjnych Policji oraz bezpośrednich przełożonych funkcjonariuszy Policji.

2. Konsultacje społeczne

W ramach konsultacji społecznych projekt został poddany ocenie przez merytoryczne komórki organizacyjne Komendy Głównej Policji, komend wojewódzkich Policji oraz przez reprezentatywny dla środowiska policyjnego Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów. Zgodnie z wymogami art. 5 ustawy z dnia 7 lipca 2005 r. *o działalności lobbingowej w procesie stanowienia prawa* (Dz. U. Nr 169, poz. 1414, z późn. zm.) – projekt został umieszczony w Biuletynie Informacji Publicznej na stronie Ministerstwa Spraw Wewnętrznych i Administracji oraz Komendy Głównej Policji.

W dniu 12 grudnia 2009 r. projekt przesłano do konsultacji z Niezależnym Samorządnym Związkiem Zawodowym Policjantów, który w toku uzgodnień wniósł w dniu 21 stycznia 2010 r. propozycje zmian do projektu rozporządzenia.

Postulaty oraz wyniki konsultacji (wraz z uzasadnieniem) przedstawiono poniżej.

Generalnie intencją Strony Związkowej było uwzględnienie w przepisach rozporządzenia udziału przedstawicieli organów Związku w toku postępowania wyjaśniającego. I tak:

- Zaproponowano uzupełnienie § 4 w ten sposób, aby o wypadkach ze skutkiem śmiertelnym lub zbiorowych kierownik jednostki organizacyjnej Policji lub kierownik szkoły Policji niezwłocznie zawiadamiał na piśmie kierownika komórki organizacyjnej Komendy Głównej Policji właściwej do spraw bezpieczeństwa i higieny służby, ale także „właściwą organizację związku zawodowego policjantów”.
Propozycja nie została uwzględniona, bowiem zarówno ustawa, jak i projekt rozporządzenia nie przewidują nałożenia na NSZZ Policjantów obowiązków lub uprawnień w związku z postępowaniem wyjaśniającym, nie ma więc merytorycznego uzasadnienia dla proponowanego zapisu. Nadmienić należy, że NSZZ Policjantów może realizować swoje uprawnienia w zakresie analizy przyczyn i okoliczności wypadków w ramach powołanej m. in. w tym celu komisji bezpieczeństwa i higieny służby/pracy.
- Zaproponowano inną redakcję przepisu dotyczącego wszczęcia postępowania powypadkowego: „§ 5. 1. Kierownik jednostki organizacyjnej Policji lub kierownik szkoły Policji po otrzymaniu zawiadomienia, o którym mowa w § 3 ust. 1, wszczyna

z urzędu postępowanie w sprawie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku, powołując komisję powypadkową w celu ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku.”.

Propozycja nie została uwzględniona, bowiem proponowany obowiązek wynika już z projektowanych przepisów; wskazany w § 3 ust. 4 podmiot jest obowiązany do wszczęcia postępowania przez powołanie komisji powypadkowej, niezależnie z jakiego źródła pochodzi wiedza o zdarzeniu. Doprecyzowanie formy wszczęcia postępowania w zależności od źródła wiedzy o zdarzeniu (zawiadomienie poszkodowanego czy też informacje od innych osób) ma jedynie charakter porządkowy, eliminujący wątpliwości interpretacyjne i pojawiające się nieprawidłowości (np. oczekiwanie ze wszczęciem postępowania na pisemną informację od poszkodowanego).

- Strona Związkowa postulowała także, aby w co najmniej 3-osobowym składzie komisji powypadkowej uczestniczyli, jako członkowie, „społeczny inspektor pracy bądź przedstawiciel właściwej organizacji związku zawodowego policjantów”.

Propozycji nie uwzględniono, bowiem na osoby powołane do składu komisji powypadkowej nakładane są obowiązki służbowe w zakresie ustalenia okoliczności i przyczyn wypadku oraz terminy realizacji czynności. Konsekwencją wskazanych obowiązków jest odpowiedzialność służbowa w przypadku ich niedopełnienia. W związku z powyższym, nałożenie na przedstawiciela NSZZ Policjantów obowiązków służbowych, czy też pociągnięcie go do odpowiedzialności za ich niedopełnienie, stanowiłoby rażące naruszenie samorządności oraz niezależności w swojej działalności statutowej (od pracodawców, administracji państwowej i samorządu terytorialnego oraz od innych organizacji), zagwarantowanych w art. 1 i art. 2 ustawy z dnia 23 maja 1991 r. *o związkach zawodowych* (Dz. U. z 2001 r. Nr 79, poz. 854, z późn. zm.). Obok przeszkód prawnych, również względy merytoryczne wskazują na bezcelowość (funkcjonalną) uczestnictwa przedstawiciela NSZZ Policjantów w składzie komisji powypadkowej.

Aby sprawnie i rzetelnie ustalić okoliczności i przyczyny wypadku, w skład komisji powypadkowej winien wchodzić przedstawiciel służby bhp mający wiedzę w zakresie unormowań prawnych z dziedziny bezpieczeństwa i higieny służby/pracy oraz policjant znający specyfikę i realia konkretnego typu służby. Dodatkowy członek komisji, nieposiadający wiedzy we wskazanych wyżej obszarach jest nieużyteczny, a tym samym zbędny. Tym bardziej nielogiczne jest włączenie do składu komisji powypadkowej pracownika świadczącego pracę, a powołanego do pełnienia funkcji społecznego inspektora pracy. Społeczni inspektorzy pracy są powołani do nadzoru nad przestrzeganiem bezpiecznych i higienicznych warunków pracy. Posiadają oni wiedzę i kompetencję w zakresie stosunku pracy. Doświadczenie to jest jednak nieadekwatne do stosunku służbowego oraz charakteru zadań realizowanych przez policjantów (w szczególności objętych ochroną informacji niejawnych).

- Strona Związkowa proponowała także zmiany redakcyjne w przepisach dotyczących ustaleń poczynionych przez komisję powypadkową (§ 10); intencje tych propozycji częściowo zostały uwzględnione w ostatecznie zredagowanych przepisach projektu.

- Proponowano, aby protokół powypadkowy był przekazywany także „właściwej organizacji zakładowej związku zawodowego policjantów” (§ 17 ust. 1). Propozycji nie uwzględniono, bowiem niedopuszczalnym działaniem byłoby przekazywanie NSZZ Policjantów protokołów zawierających dane osobowe i adresowe policjantów oraz informację o ich stanie zdrowia. Ponadto analiza wypadkowości w jednostce organizacyjnej Policji leży w kompetencji komisji bezpieczeństwa i higieny służby/pracy, do której NSZZ Policjantów może delegować swoich przedstawicieli. Nadanie NSZZ Policjantów uprawnień których nie posiadają inne związki zawodowe, byłoby nieuprawnionym faworyzowaniem NSZZ Policjantów wobec innych organizacji związkowych.

Po przedstawieniu wyżej opisanego wyniku konsultacji (w dniu 19 sierpnia 2010 r.), Niezależny Samorządny Związek Zawodowy Policjantów nie podtrzymał zgłoszonych propozycji zmian do projektu.

3. Wpływ regulacji na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na sektor finansów publicznych, w tym na budżet państwa i budżety jednostek samorządu terytorialnego.

4. Wpływ regulacji na rynek pracy

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rynek pracy.

5. Wpływ regulacji na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na konkurencyjność gospodarki i przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

6. Wpływ regulacji na rozwój regionalny

Projektowana regulacja nie będzie miała wpływu na rozwój regionalny.